

Passages uit de ontwerp Omgevingsvisie

Thema Wonen

Blz. 10: Toekomstbeeld - We zijn een excellente woongemeente

In het Daily Urban System van Zwolle neemt Westerveld een steeds prominentere plek in. We merken dat Westerveld een aantrekkelijke gemeente is om te wonen, te werken en te recreëren.

Ons woningaanbod is divers en afgestemd op doelgroep en behoefte. Mede door het mogelijk maken van vernieuwende en innovatieve woonvormen, blijven jongeren vaker en langer in onze gemeente wonen.

In bepaalde delen van het landelijk gebied is de woonfunctie verder tot ontwikkeling gekomen.

Specifiek voor onze oudere inwoners zijn gelijkvloerse woningen en appartementen gerealiseerd.

We hebben -naast de bestaande in- en uitbreidingslocaties- vooral woningen gebouwd in het midden van de gemeente. Op die manier hebben we het gebied Diever – Dwingeloo kunnen versterken. Door de woningbouw in dat gebied te concentreren, hebben de dorpen hun eigen karakter kunnen behouden.

Blz. 13-14: Gemeentebrede keuzes - een leefbaar en inclusief Westerveld

g) Voor jongeren maken we het mogelijk om in onze gemeente te blijven wonen (of hier op latere leeftijd terug te keren). We zetten ons in voor de aanwezigheid van woonruimte voor starters in de vorm van sociale huurwoningen en koopwoningen in het lage prijssegment.

h) We zien daarnaast steeds meer vraag naar vernieuwende woonconcepten, al dan niet in combinatie met zorg. Voor dergelijke concepten bieden we ruimte om te experimenteren en bij succes te bestendigen. Innovatieve woon-zorgcombinaties voor onze oudere inwoners willen we faciliteren. Maar ook Tiny Houses (ook wel 'micro-wonen' genoemd) zien we hierbij als interessante optie. We staan open voor stralingsarme woonfuncties. In beide gevallen zijn wat ons betreft marktpartijen aan zet om daarvoor concrete plannen te ontwikkelen. We gaan voor de realisatie van in ieder geval 15 Tiny Houses binnen 2 jaar.

i) Om te voorzien in de gemeentelijke eigen woonbehoefte zal meer nodig zijn dan inbreiding; op enig moment kan ook planmatige uitbreiding aan de orde komen. Wat betreft uitbreidingsmogelijkheden van de kernen, zien we rond Dwingeloo, samen met het transformatiegebied, de meeste mogelijkheden. Omdat we inzetten op het behoud van de natuurlijke, landschappelijke en cultuurhistorische waarden, ligt woonuitbreiding rond Diever, Havelte en Vledder – buiten de eerder aangewezen in- en uitbreidingslocaties - aanzienlijk lastiger.

j) Wij ondersteunen mensen met een psychische kwetsbaarheid zoveel mogelijk in onze wijken en bieden hier geschikte voorzieningen voor. Hierbij houden we rekening met het toetsingskader zorg.

k) In het buitengebied komen geregeld agrarische gebouwen en gronden vrij, en soms dreigt daar verpaupering of crimineel gebruik. Om dit te voorkomen willen we op deze plekken ruimhartig omgaan met plannen voor wonen/werken en recreatie, ambachtelijke bedrijvigheid, winkels met streekproducten of creatieve beroepen.

Blz. 32: Gebiedskompassen - Koers voor Dwingeloo

Op het gebied van woningbouw zien wij kansen in een beperkte uitbreiding van hoge kwaliteit op inbreidingslocaties. Woningbouw op uitbreidingslocaties worden niet op voorhand uitgesloten.

Vrijkomende bestaande gebouwen kunnen geschikt worden gemaakt voor speciale doelgroepen zoals ouderen, aangepast wonen of midden- en kleinbedrijf.

Blz. 36: Gebiedskompassen - Koers voor Vledder

We zien aan de noordzijde van Vledder kansen voor uitbreiding van het woonbestand van hoge kwaliteit.

Blz. 38: Gebiedskompassen - Koers voor overige dorpen

In alle dorpen is ruimte voor (beperkte) woningbouw. Wat betreft woningbouw in de overige dorpen kiezen we hoofdzakelijk voor een vraag gestuurde aanpak. We juichen eigen initiatief toe, bijvoorbeeld om het eigen huis aan veranderende woonwensen of familiesamenstelling aan te passen. Ook experimenteel en exclusief wonen is mogelijk, zoals in de vorm van collectief particulier opdrachtgeverschap. Hierbij kijken we goed wat bij onze waarden voor het betreffende dorp past.

Thema balans economie-ecologie-landschap

Te divers om specifieke passages uit de omgevingsvisie te belichten. Op hoofdlijnen geïnterviewd: Enerzijds worden in de visie op diverse thema's groei en ontwikkeling beoogd (uit de visie: diverse toevoeging van woningbouw, verbetering en/of uitbreiding van recreatie, opwek van hernieuwbare energie, ontwikkelingen binnen de agrarische sector, behouden en versterken bedrijvigheid). Anderzijds worden te behouden en beschermen waarden in de visie genoemd (uit de visie: (grootschalige) openheid cultuurhistorische landschappen, toeristische aantrekkelijkheid, waardevolle brinken en pleinen, agrarische karakter van het buitengebied, natuurlijke waarden van natuurgebieden).

Thema balans economie-milieu-gezondheid**Blz. 10: Ons toekomstbeeld**

Er heerst een goed vestigings- en ondernemersklimaat. Er worden volop nieuwe ondernemingen opgestart en bestaande bedrijven groeien.

Onze bedrijventerreinen zijn in trek. En op locaties van voormalige (agrarische) bedrijven en bedrijfsgebouwen in het landelijke gebied worden succesvol nieuwe bedrijven opgestart.

Blz. 12: Gemeentebrede keuzes – een bedrijvig en gastvrij Westerveld

a) Ondernemerschap en bedrijvigheid in onze gemeente willen we behouden en versterken. Hiermee draagt onze lokale economie bij aan een fijn woon- en werkklimaat. Samen met inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties zetten we ons allereerst in voor het behouden en versterken van het vestigingsklimaat, duurzaam ondernemerschap en het benutten van kansen. Dit betekent dat we vestigingsmogelijkheden zullen bieden voor lokale bedrijven. Maar ook bieden we ruimte voor bedrijven van elders, die passen bij de Westerveldse maat en schaal. Bedrijven met een grote impact op landschap en milieu sluiten we op voorhand uit.

Blz. 15 – Gemeentebrede keuzes – een gezond en groen Westerveld

f) Voor een gezonde inrichting van de leefomgeving moet de milieukwaliteit goed zijn.

g) Lucht, bodem en geluid mogen geen schadelijke invloed hebben en nieuwe initiatieven mogen geen onevenredige negatieve effecten hebben op onze milieukwaliteit.

Blz. 44-45: Samenhang met milieubeginselen

Milieu is een thema dat van oudsher centraal geregeld is en waarbij in de laatste decennia ook de Europese Unie een grotere rol is gaan spelen. In Europees verband zijn de zogenoemde vier milieubeginselen vastgelegd. Dit zijn afspraken over de manier waarop we zorgen voor ons milieu. Deze milieubeginselen luiden (*letterlijk citaat van de Europese beginselen*):

1. Het voorzorgsbeginsel. Dit betekent dat we (vergunningsplichtige) activiteiten voorkomen waarvan we verwachten dat ze negatief zijn voor het milieu.
2. Het beginsel van preventief handelen. We proberen milieuvervuiling zoveel mogelijk te voorkomen. Dit betekent dat we vooraf maatregelen nemen om een negatief gevolg van een activiteit te voorkomen. Denk aan de inzet van de beste technieken zodat er geen luchtvervuiling ontstaat. Dit doen we overigens nu ook al.
3. Het beginsel van bestrijding aan de bron. Dit betekent dat we bij een negatief gevolg als eerste kijken of er iets bij of in de directe omgeving van de activiteit zelf kan worden veranderd. Bijvoorbeeld door vuile lucht af te vangen of door geluiddempende maatregelen bij het bedrijf zelf toe te passen.
4. Het beginsel de vervuiler betaalt. Dit betekent dat degene die de activiteit uitvoert ook moet betalen voor het voorkomen of opruimen van de negatieve gevolgen.

(visie van Westerveld – conform huidige ontwerp omgevingsvisie - hoe om te gaan met de beginselen):

In de Omgevingswet staat dat de Omgevingsvisie moet laten zien hoe we als gemeente omgaan met de vier milieubeginselen. Naast het werken binnen de nationale en Europese kaders op het gebied van milieu krijgen gemeenten ook meer eigen afwegingsruimte om te handelen. Als gemeente hebben we kennis van de vier milieubeginselen en beschouwen we milieu als een integraal onderdeel van de fysieke leefomgeving. Vanuit dit oogpunt hanteert de gemeente Westerveld de volgende uitgangspunten:

- De door de Rijksoverheid wettelijk vastgestelde kwaliteitseisen vormen het minimale niveau voor de gemeente Westerveld. Daar waar afwegingsruimte beschikbaar is vanuit milieu, willen we maatwerk leveren.
- De milieukwaliteit wordt per saldo niet onevenredig aangetast. Waar nodig én mogelijk wordt de milieukwaliteit verbeterd;
- Bij de bescherming en de verbetering van de milieukwaliteit zoeken naar synergie met ruimtelijke ontwikkelingen en andere beleidsvelden;
- Gebiedsgericht milieubeleid: de milieukwaliteit in een gebied is passend voor de functie van dat gebied;

Thema klimaatverandering

Blz. 11: Toekomstbeeld - We zijn een dynamische, innovatieve gemeente

In de afgelopen jaren zijn grote stappen gezet op het gebied van klimaat, energie en duurzaamheid. Onze fysieke leefomgeving is aangepast op de klimaatverandering en er zijn belangrijke stappen gezet richting een energieneutraal Westerveld. Een aantal dorpen in de gemeente is energieneutraal.

Er bleek behoefte te bestaan aan proeftuinen en experimenteerruimte waar nieuwe technologische innovaties worden ontwikkeld en beproefd. Als gemeente zijn we daar, in samenwerking met onderwijsinstellingen en het bedrijfsleven mee aan de slag gegaan, met mooie resultaten.

Blz. 11: Werken aan Global Goals

Via het uitvoeren van de Omgevingsvisie wil de gemeente bijvoorbeeld werken aan een goede gezondheid (GG3), betaalbare en duurzame energie (GG7), economische groei (GG 8), verantwoorde productie (GG 12), klimaatactie (GG 13), veiligheid en sterke publieke diensten (GG 16). We zien kortom verbinding met onze eigen strategische doelstellingen.

Blz. 15: Gemeentebrede keuzes - ... een gezond en groen Westerveld

i) We zien een tendens naar bewuster en duurzamer leven. Er is (collectief en/of individueel) ruimte nodig om in te kunnen spelen op die ontwikkeling. Wij ondersteunen dergelijke duurzame initiatieven en houden hier rekening mee in ons beleid.

Blz. 16: Gemeentebrede keuzes - ... een herkenbaar en toekomstgericht Westerveld

e) We houden bij herinrichting van het openbaar gebied rekening met klimaatadaptatie door zoveel mogelijk groen aan te leggen en ruimte op te nemen voor waterberging, -infiltratie en -afvoer.

f) We ondersteunen lokale initiatieven rond verduurzaming, op voorwaarde dat deze passen in het gebied en zijn besproken met het dorp/de omwonenden. We vinden het belangrijk dat de opbrengsten ten goede komen aan de lokale gemeenschap, lokale ondernemers en terrein behorende organisaties.

g) Als het gaat om verduurzaming, denken we ook aan woningen die volledig 'off-grid' gaan. We zien graag dat voor 2026 minimaal 10 off-grid woningen worden gerealiseerd door inwoners/marktpartijen. Ook willen we dat in 2030 in ieder geval drie potentiële gebieden volledig energieneutraal zijn.

Als gemeente verduurzamen we waar mogelijk onze gemeentelijke maatschappelijke voorzieningen.

h) We bieden ruimte aan kansrijke, nieuwe vormen van hernieuwbare energie en energieopslag die een bijdrage leveren aan onze doelstelling.

i) De aanwezigheid van Defensie is belangrijk voor onze gemeente. We staan open voor de ideeën die Defensie heeft wat betreft verduurzaming van gronden en gebouwen. Deze ideeën willen we ondersteunen en faciliteren.

Thema uitvoeringsagenda: ambities en regie

Zie document: Aanpassingenlijst concept ontwerp Omgevingsvisie